

mjera, njihove politike i njihovih zakona. I sami Wittenberžani priznali su Vlačiću da je omeo kneževe i careve planove:

»Hic igitur, si omnio aliquid sibi de impeditis rebus aliquibus laudis vendicat, aliam sibi arrogare nullam potest, quam quod illud Principis Mauricii consilium impedit, quo decreverat, ut in omnibus, in quibus pie et cum bona conscientia posset, Caesari obsequeretur«. ⁴⁰⁾ (Citiramo prema Pregeru knj. I, str. 101).

U svojoj akciji protiv popuštanja, Vlačiću je najedamput iskrsla misao njegove domovine. Tamo dolje, ljudi se tuku na svima stranama sa Turcima, koji su nadmoćni, a ovdje kršćani kršćane progone. Umjesto da daje Rim caru novac da sa njim kupi čete protiv Turaka, on mu daje novac i čete da ratuju protiv protestanata, koji su bolji kršćani od katolika. Kad se radi sa takvi mljudima, kojima nije ništa stalo, što se južna Evropa krvari sa Turcima, nego hoće da im se pokore protestanti, treba biti neobično oprezan. Prema tim tvrdim, lukavim, podmulkim, nepopustljivim Rimljanima, prema tim intrigama njihovim i taktici njihovoj treba imati snagu otpora, tvrdokornosti, nepopustljivosti, koja će biti ravna njihovoj i koja će moći da se mjeri sa njima. Oni se sad žale na protestante, spočitavaju im raskolništvo, ali to je samo prijekor vuka jagnjetu, da jagnje muti vodu. »Mi zovemo neprestano, piše Vlačić, da nas i cijelo kršćanstvo saslušate, pa da krenete svi protiv Turaka, a vi neprestano kličete: Raspni ga, raspni! ... Mnoge ste vi već ubili radi religije ... Ali

⁴⁰⁾ »Ako Vlačić uopće traži za sebe neko priznanje u pogledu spriječavanja nekih stvari, ne može da traži ništa drugo, nego to, da je on spriječio onaj plan kneza Morica, prema kome je Moric u svemu, što je bilo podnošljivo sa njegovom pobožnošću i dobrom savjesti, htio da sluša cara«.